

Nr 42.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om virkesmätning, m. m., såvitt angår anslagsfrågor.

(1:a avd.)

I årets statsverksproposition (IX H. T. p. 209 och 210) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna dels till Kurser för virkesmätare m. m. ett anslag av 10 000 kronor dels ock till Kostnader för virkesmätning ett förslagsanslag av 80 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 28 februari 1947 till riksdagen avlåten, till jordbruksutskottet i vad angår anslagsfrågor hänvisad proposition, nr 95, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen bland annat att å riksstaten för budgetåret 1947/48 under nionde huvudtiteln anvisa ej mindre till *Kostnader för virkesmätning* ett *förslagsanslag* av 80 000 kronor än även till *Kurser för virkesmätare m. m.* ett anslag av 10 000 kronor.

Med anledning av hemställan av 1932 års riksdag beslöt Kungl. Maj:t att utredning skulle verkställas rörande virkesmätningens verksamhet. Den sålunda beslutade utredningen ombesörjdes av den s. k. virkesmätningsskommissionen, och på grundval av ett av kommissionen avgivet betänkande (SOU 1934: 32) tillkom *lagen den 20 juni 1935 (nr 369) om virkesmätning*. Denna lag är alltså gällande. Enligt lagens 1 § äger Kungl. Maj:t, då skäl därtill äro, förordna att inom i huvudsak mellersta och norra Sverige mätning av sådant runt virke av barrträd, som är avsett för industriellt bruk, förädling eller export i oförädlad skick, må, där mätning skall ligga till grund för bestämmande av köpeskillning eller annat vederlag för virket, ombesörjas endast av särskild nämnd, virkesmätningssnämnd. Något förordnande om lagens tillämpning har icke meddelats, då syftet med lagstiftningen i stort sett ändå vunnits.

I samband med de överväganden, som under krigsåren ägde rum i fråga om statliga ingripanden i prisreglerande syfte å virkesmarknaden, aktualiserades åter spörsmålet att åstadkomma en förbättrad ordning för mätning av virke. Den virkesmätning, som ombesörjdes av virkesmätningssnämningarna i norra och mellersta Sverige, ansågs väl fylla alla anspråk på tillförlitlighet och opartiskhet. Men i södra Sverige framträdde starkt ett behov att ernå

större enhetlighet. Från vissa krisorgan, främst statens bränslekommission och statens priskontrollnämnd, framställdes krav på genomförande av en lagstiftning, som möjliggjorde att på ett snabbt och förhållandevis enkelt sätt få till stånd mätning av ved och annat virke. Det ansågs ej lämpligt att för nu angivet ändamål utsträcka bestämmelserna i 1935 års lag att avse även de södra delarna av landet och att omfatta jämväl de virkessortiment, beträffande vilka en auktoriserad mätning befunnits önskvärd men som ej inefattades under nämnda bestämmelser. En helt ny lagstiftning på ifrågasatt område ansågs därför nödvändig. I anledning härav tillkom *lagen den 30 juni 1943* (nr 453) *med vissa bestämmelser om mätning av ved och annat virke*. Denna lag, som ursprungligen gällde t. o. m. den 30 juni 1944, har två gånger förlängts, första gången för ett år och andra gången för två år. Giltighetstiden för lagen kommer alltså att utgå den 30 juni 1947. Enligt lagens 1 § skall det ankomma på Kungl. Maj:t att, då särskilda skäl därtill äro, förordna att inom riket eller viss del därav mätning av ved eller annat virke skall, där mätningen är avsedd att ligga till grund för bestämmande av vederlag för virket eller för fastställande av annan ersättning såsom kostnad för transport av virket, utföras i enlighet med föreskrifter, som meddelas av Kungl. Maj:t eller myndighet Kungl. Maj:t bestämmer.

Med skrivelse den 30 augusti 1946 har skogsstyrelsen överlämnat betänkande med förslag till lag om virkesmätning m. m. (SOU 1946: 63).

Över betänkandet ha efter remiss yttranden avgivits av statskontoret, mynt- och justeringsverket, allmänna lönenämnden, domänstyrelsen, kommerskollegiet och handelskamrarna, statens bränslekommission, länsstyrelserna, hushållningssällskapens förvaltningsutskott, skogsvårdsstyrelserna ävensom Sveriges lantbruksförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges skogsägareförbund, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund, Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet, Svenska lantarbetareförbundet, virkesmättningsrådet och samtliga virkesmättningsföreningar, Sveriges virkesmätares riksförbund samt Norrlands skogsvårdsförbund.

Förevarande lagstiftningsfråga har därefter varit föremål för beredning inom justitie-, finans-, jordbruks- och folkhushållningsdepartementen, därvid upprättats förslag till *lag om virkesmätning*.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, som tillstyrkt det sålunda upprättade lagförslaget, har i ärendet anfört bland annat följande.

»Det allmännas kostnader i anledning av nuvarande virkesmätningens bestämmelser gäldas för närvarande från förslagsanslaget under nionde huvudtiteln till Kostnader för virkesmätning. Även det allmännas kostnader i anledning av den nya lagstiftningen synas böra utgå från nämnda förslagsanslag. För innevarande budgetår medgavs att från anslaget finge gäldas kostnaderna för vissa genom skogsstyrelsens försorg verkställda undersökningar rörande virkesmätningens tillförlitlighet med avseende å massaved. Skogsstyrelsen har ifrågasatt att få fortsätta med dessa undersökningar, såvitt angår mätning av sågtimmer. Då det synes mycket önskvärt att även

denna utredning kommer till stånd, torde, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, kostnaderna få utgå från ifrågavarande förslagsanslag. För nästa budgetår synes detta böra upptagas med oförändrat belopp, 80 000 kronor. Liksom för löpande budgetår torde för budgetåret 1947/48 böra uppföras ett obetecknat anslag å 10 000 kronor till Kurser för virkesmätare m. m.»

Enligt vad utskottet inhämtat har andra lagutskottet, som behandlat förevarande proposition i vad rör förslaget till lag om virkesmätning, tillstyrkt lagförslagets antagande med vissa ändringar. Liksom hittills varit förhållandet torde det allmännas kostnader i anledning av virkesmätning-lagstiftningen gäldas från förslagsanslaget till Kostnader för virkesmätning. Mot Kungl. Maj:ts förslag att detta anslag för nästa budgetår skall uppföras med 80 000 kronor har utskottet intet att erinra. Ej heller har utskottet funnit anledning till erinran mot att kostnaderna för de av departementschefen angivna undersökningarna bestridas från nämnda anslag eller att till Kurser för virkesmätare m. m. för nästa budgetår anvisas ett obetecknat anslag av 10 000 kronor. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må å riksstaten för budgetåret 1947/48 under nionde huvudtiteln anvisa

- 1) till *Kostnader för virkesmätning* ett *förslagsanslag* av 80 000 kronor;
- 2) till *Kurser för virkesmätare m. m.* ett anslag av 10 000 kronor.

Stockholm den 29 maj 1947.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Anderberg, Nils Olsson, Dahlström, Svedberg, Hagman, Isaksson och Sundelin; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Löbbo, Ericsson i Sörsjön, Carlström, Lundbom, Andersson i Surahammar, Jacobson i Vilhelmina, Nilsson i Göingegården och Svensson i Vä.
